

tid se, om det vil blive ved at se saa grelt ud, thi Loven vil jo med Alene føre til, at man ikke modtager sliq Hjælp, og saa ville vi være ude over dette. Men selv om nu saa var, at man altsaa skulde have Ret til at tilbagebetale, saa følger det af sig selv, især hvis Punkt 2, som jeg senere skal komme til, gif igennem, at man fra Kommunernes Side — ikke fra Kommunalraadene, de skulle nok holde dem borte — men fra Befolkningens Side vilde hjælpe enhver som helst til Rette til at faa dette betalt, thi det vilde i Virkeligheden være til Fordel for Kommunerne efter disse Personers 60de Aar, at de kom under Alderdomsforsørgelse i Stedet for, at Kommunen ellers maatte udrede den hele Udgift som en Fattighytte. Jeg er overbevist om, at dette vilde føre til samme Resultat, selv om det ogsaa kun var Enkeltmand, der gjorde det. Det kunde maaske siges, som den høitæredede Minister fremhævede, at den vedkommende virkelig skulde have vist, at han var gennem sit Arbejde i de senere Aar kommen i Besiddelse af Midlerne til at tilbagebetale Hjælpen, men det er jo en Tanke, vi kunne tage op, naar vi skulle til at genoptage Arbejdet i denne Sag; for Tiden vil det ikke kunne lade sig gøre. Der lød ogsaa straks megen Tale om det umaadelige Tryk, som faldt paa Kommunerne ved Loven, og det var virkelig intet Under, at den lød stærkt, thi man fik dette lagt i Munden af ethvert Oppositionsblad her i Landet. At man altsaa istemte denne Tale og brugte det i Agitationens Tjeneste, var i sin Orden, men det viste sig rigtignok ogsaa, at den snart begyndte at tage af. Man maa nemlig huske paa, at Alderdomsunderstøttelsen, økonomisk taget, maa ses i Sammenligning med Fattighytten, og saa vil det rigtignok vise sig, at de Udgifter, som Kommunerne gennem Fattighytten have haft i de forløbne 10 Aar til saadanne Former, ere faldne bort, og det have vi allerede kunnet se rundt omkring paa Kommunernes Regnskaber. Ville vi se paa dem, viser det sig, at det har taget bethdelig af med Understøttelserne til disse Folk paa 50 til 60 Aar. Dette er altsaa en Udgift, man maa sige, at Kommunerne ere slupne for, og som de ellers vilde have haft. Endvidere vilde Kommunerne være komne til — om ikke til at give Alderdomsforsørgelse til alle, som de nu give til, thi jeg er overbevist om, at mange nu saa og saa med Rette, der, selv om de skulde sulte, vilde have holdt sig borte fra Fattighytten — saa dog til at give til en hel Del af dem, som før vilde være blevne faste Fattiglemmer med de 60 Aar; den Udgift

skal ogsaa tages med, naar Kommunerne opgøre deres Regnskab. Dette kan bestemt paapeges. Jeg kan saaledes pege paa en bestemt Kommune i min Valgkreds, hvor man har opgjort Regnskabet og sagt: Disse Folk have nu holdt sig i 4—5 Aar, skønt de ellers havde maattet forsynes med de og de Summer og vilde være blevne Fattiglemmer, hvis de ikke havde faaet Alderdomsunderstøttelse. Det har nu vist sig, at Kommunen, skønt den ikke en Gang har faaet det, som Loven havde tænkt sig, nemlig Halvdelen af Udgifterne, men kun nogle og fyrrethve Procent, sidste Gang 47 Procent, alligevel har tjent Penge derved. Det er derfor ikke Tilfældet, at denne Lov er falden som et Tryk paa Kommunerne; dette vil nok vise sig, naar man gør Regnestykket rigtig op. Men da det i sin Tid holdt saa haardt at faa de 2 Millioner fra Staten til denne Opave paa de Betingelser, som den Gang stilledes op, er det min Overbevisning, at Modstanden fra den Side, der gjorde Modstanden, vil blive endnu stærkere, naar der her i Punkt 2 forlanges, at $\frac{3}{4}$ af Udgifterne skulle udredes af Statskassen; thi saa vilde det, hvis i det hele taget disse 3 Punkter i Lovforslaget gif igennem, ligge i Kommunernes Interesse at give med en flottere Haand, end de ellers vilde gøre; for at søge at faa en saa stor Udskrivning af Statskassen som muligt; men at Statskassen ikke vil inlade sig derpaa, synes jeg, at den ærede Forslagsstiller maatte kunne sige sig selv. — Jeg opfatter altsaa dette Forslag som et Udslag af en ædel Jølelse hos Forslagsstilleren. Han har villet prøve sig lidt frem, om ikke de Tanker han har fremsat her, kunde vinde Gentlang. Men jeg kan ikke forstaa, at han har kunnet tro, at man allerede nu havde vundet saadanne Erfaringer paa disse forskellige Punkter, at man kunde gaa til en Forandring. — Der er derimod et andet enkelt Punkt i Loven, hvor jeg antager, at der maa ske en Forandring, og det er med Hensyn til Vedømmelsen af Folks eget Erhverv, thi som Praxis nu er blevet, har det vist sig, at der virkelig har været Mennesker, der, saa snart de ere blevne 60 Aar, have nedlagt Arbejdet og sagt: Nu ere vi færdige. Loven har dog i ethvert Tilfælde gjort den Gavn, at den har lært disse Folk at tage fat igen. Kommuneraadene forstaa sig nemlig ogsaa paa at stønne over den Ting, og der er ingen, der bedre end Kommuneraadene kender baade disse Folks Udgang og Indgang, og som derfor bedre kan stønne over, hvad saadanne Folk normalt kunne fortjene, og hvad der i saa Henseende er Reglen. Der skal maaske i Tidens Løb